

SOCIALDEMOKRATIET LANGELAND

Tryghed & muligheder -Valgprogram 2026-2029

Indhold

Indhold	2
Forord	3
Ældre og Sundhed	3
Borgeren i centrum – med tryghed, faglighed og værdighed	3
1. Borgeren i centrum – med respekt og tillid	3
2. En tryk og ren hverdag i eget hjem.....	4
3. Faglighed og arbejdsglæde i frontlinjen.....	4
4. Rehabilitering med mening	4
5. Et demensområde med hjerte og faglighed	4
6. Økonomisk ansvarlighed med mennesket først	4
7. Styrket sundhed – tidligere og tættere på borgeren	5
Vi arbejder for en strategi, der:.....	5
Vi vil gøre den nye ældrelov til mere end ord:	5
Socialdemokratiet vil arbejde for:	5
Socialdemokratiet vil arbejde for:	6
Vores mål.....	6
Børn, unge og familier	6
I vores dagtilbud.	6
Socialdemokratiet vil arbejde for:	7
I skolen.	7
Socialdemokratiet vil arbejde for:	7
Ungdomspolitik	7
Socialdemokraterne vil arbejde for:	8
Familier i vores kommune – barnet i centrum, retssikkerhed for borgeren	9
Socialdemokraterne vil arbejde for:	9
Bosætning – den findes lige udenfor vores dør.	9
Socialdemokratiet vil arbejde for:	10
Klima – Natur & Trafik	10
Af nye politikområder vil vi fremhæve følgende.	11
Socialdemokratiet vil arbejde for:	11
Turisme og erhverv.....	12
Turisme.....	12
Socialdemokratiet vil arbejde for:	12
Erhverv.....	12
Socialdemokratiet vil arbejde for:	13

Forord

Langeland er et godt sted at bo. Her er der trygt og plads til at være den, du er. Her er hjerterum, fællesskab og højt til himlen. Lige præcis dét, som gør Langeland til noget særligt. Langeland er et foregangsland i sammenhold og fællesskaber. Det er socialdemokratiske kerneværdier, og det vil Socialdemokratiet Langeland politisk holde hånden under.

Vores politik bygger netop på vores værdier: FRIHED – LIGHED – SOLIDARITET.

Langeland har mange muligheder. Meget har vi sat i søen, og det arbejde skal fortsættes og gøres færdigt. God og sikker drift inden for velfærdsområderne ældre og sundhed, børn, unge og skoler.

Vi skal fortsat udvikle os og skabe endnu flere muligheder. Forandringer og videreudvikling vil vi bygge på vores værdier, vilje og politik.

I solidariske fællesskaber skal enhver gøre sit bedste, og vi skal hjælpe hinanden. Alle skal inddrages og lokaldemokratiet styrkes. De bredeste skuldre skal bære de tungeste byrder.

Vi vil fortsat føre en ansvarlig økonomisk politik. Vi skal tjene en krone for at bruge en krone.

Socialdemokratiet Langeland er garanten for det brede samarbejde over midten.

Intet kan lade sig gøre uden glade medarbejdere, der trives. Kommunen er Langelands største arbejdsplads. Det er de ansatte, der skal levere velfærden, og det gør de bedst i et trygt og godt arbejdsmiljø. Det vil Socialdemokratiet gerne garantere.

I dette program vil vi fortælle om vores politik og ønsker for den næste valgperiode fra 2026 – 2029.

Ældre og Sundhed

Borgeren i centrum – med tryghed, faglighed og værdighed

I Langeland Kommune skal alle borgere – uanset alder og behov – opleve nærhed, respekt og tryghed i mødet med ældre- og sundhedsplejen. Vi vil skabe et lokalt sundhedsvæsen, hvor **borgeren er i centrum**, og hvor **menneskelig omsorg, faglig dygtighed og økonomisk ansvarlighed** går hånd i hånd.

1. Borgeren i centrum – med respekt og tillid

På Langeland møder vi hinanden i øjenhøjde. Det skal også gælde i mødet med kommunen. Derfor vil vi:

- Styrke inddragelsen af ældre borgere og pårørende i beslutninger om egen pleje og støtte.
- Skabe mere kontinuitet i hjemmeplejen – så det er kendte og trygge medarbejdere, der kommer i hjemmet.
- Sikre, at hver borger bliver mødt med **respekt, værdighed og tillid**.

2. En tryk og ren hverdag i eget hjem

For mange ældre er hverdagen i hjemmet altafgørende for livskvaliteten. Derfor vil vi:

- **Genindføre oftere rengøring i hjemmet** for borgere med behov – værdighed starter med rene og ordentlige rammer.
- Fokuserer på praktisk hjælp som en vigtig del af omsorgen – ikke blot som en ydelse, men som en værdifuld indsats.
- Understøtte borgernes ønsker om at blive længst muligt i eget hjem.

3. Faglighed og arbejdsglæde i frontlinjen

Det gode ældre- og sundhedsvæsen starter med dygtige og engagerede medarbejdere. Vi vil:

- **Investere i udvikling, efteruddannelse og kompetenceudvikling** særligt inden for demens, rehabilitering og tidlig opsporing samt velfærdsteknologi.
- Skabe attraktive arbejdspladser på Langeland med fokus på arbejdsmiljø og tid til kerneopgaven.

Fastholde og tiltrække fagligt stærke medarbejdere gennem ordentlige vilkår og lokal stolthed.

4. Rehabilitering med mening

Rehabilitering skal ikke være en model på papir, men en livsnær strategi, der giver borgerne mere livskvalitet og handlefrihed. Derfor:

- Styrker vi den rehabiliterende tilgang på tværs af pleje, genoptræning og hjemmehjælp.
- Møder vi borgeren med en tro på deres potentiale – og sætter realistiske mål sammen.
- Skaber vi helhedsforløb, hvor faggrupper arbejder tæt sammen og med fokus på borgerens mål.

5. Et demensområde med hjerte og faglighed

Demens kræver både varme og viden. Vi vil:

- **Fortsætte og udbygge vores demensstrategi** – med fokus på tidlig opsporing, støtte og kvalificerede tilbud.
- Uddanne alle relevante medarbejdere i demensforståelse og kommunikation.
- Ansætte en yderligere demenskoordinator.
- Styrke pårørendes muligheder for støtte, vejledning og aflastning.

6. Økonomisk ansvarlighed med mennesket først

Vi tror på, at **god økonomi og god omsorg kan gå hånd i hånd**. Derfor vil vi:

- Prioritere de midler, der **giver mest værdi for borgeren** – og minimere unødigt bureaukrati.
- Have gennemsigtighed og klarhed i økonomiske prioriteringer.

- Arbejde strategisk med økonomistyring, så vi både kan udvikle kvalitet og sikre bæredygtighed.

7. Styrket sundhed – tidligere og tættere på borgeren

Vi vil styrke indsatsen for sundhedsfremme, forebyggelse og tidlig opsporing i Langeland Kommune. For os handler det om at opdage problemer før de vokser – og sætte tidligt ind med støtte, der giver livskvalitet og tryghed.

Vi arbejder for en strategi, der:

- Opsporer sygdomme og mistrivsel tidligt især blandt ældre
- Gør sundhedstilbud mere tilgængelige og nærværende lokalt
- Skaber bedre sammenhæng mellem forebyggelse, behandling og genoptræning
- Involverer borgerne aktivt i at tage ansvar for egen sundhed
- Understøtter samarbejde mellem kommune, praktiserende læger og civilsamfund

En fælles strategi skal ikke blive en rapport til skuffen – den skal **omsættes i hverdagen** og gøre en forskel for det enkelte menneske.

Vi vil gøre den nye ældrelov til mere end ord:

Den nye ældrelov giver os mulighed for at tænke ældreomsorg på en ny måde – med fokus på værdighed, selvbestemmelse og kvalitet. I Langeland Kommune vil vi gribe muligheden for at skabe en ældrepleje, hvor borgerens behov og ønsker kommer først.

Socialdemokratiet vil arbejde for:

- Mere valgfrihed for den enkelte borger i hjælpen og hverdagen
- Fast tilknyttet personale, så ældre møder færre nye ansigter
- Tæt samarbejde med pårørende, så de bliver set og hørt
- Tid til omsorg, ikke bare opgaver – bedre vilkår for medarbejderne
- En lokal ældrelov i praksis, hvor værdighed ikke er noget, vi taler om, men noget vi lever op til

Ældreloven skal ikke bare gennemføres på papir. Den skal mærkes i hjemmet, på plejecentrene og i mødet med medarbejderne.

Vores mål er klart:

På Langeland skal ingen ældre eller sundhedstruet borger stå alene. Vi vil skabe en kommune, hvor respekt, faglighed og tryghed er fundamentet – og hvor borgeren altid er i centrum.

Handicapvenlig kommune

Et samfund med plads til alle

Alle borgere – uanset funktionsniveau – skal kunne leve et liv med værdighed, frihed og deltagelse. Mennesker med handicap skal opleve reel medbestemmelse, lige muligheder og tryghed i mødet med kommunen.

Socialdemokratiet vil arbejde for:

- Styrket dialog og respekt i mødet med borgere og pårørende.
- Mere tilgængelighed i bygninger, transport og digitale løsninger.
- Fleksible og individuelle tilbud, der tager udgangspunkt i borgerens egne mål og behov.
- Bedre støtte til børn og unge med handicap – både i dagligdagen og i overgangen til voksenlivet.
- Meningsfuld beskæftigelse skånejob tilpasset den enkeltes ressourcer.
- Tryk og kontinuerlig hjælp fra fagligt kvalificerede og kendte medarbejdere.
- Tæt samarbejde med civilsamfundet – foreninger, frivillige og brugerorganisationer.
- En stærk rolle for Handicaprådet – vi lytter til og vægter rådets viden og anbefalinger i det politiske arbejde.

Vores mål

Et mere inkluderende Langeland, hvor ingen lades i stikken, og hvor rettigheder og muligheder gælder for alle – også dem med behov for støtte i hverdagen.

Børn, unge og familier

Socialdemokratiet Langeland prioriterer at skabe de bedst mulige betingelser og rammer for børn, unge og familier. Alle er værdifulde for fællesskabet, og fællesskabet skal være værdifuldt for den enkelte. Vi vil i samarbejde med familierne tage afsæt i en medinddragende, helhedsorienteret samt respektfuld tilgang til børn, unge og familier.

Der kan være mange forskelligartede vilkår i familiers hverdagsliv – herunder i deres trivsel og udvikling. Derfor ønsker vi, at der tilbydes kvalificeret støtte uanset, om de oplever medgang eller modgang i deres liv.

I vores dagtilbud.

Dagtilbud er med til at skabe de bedste rammer for et godt børneliv. Vi ønsker, at børnene møder et anerkendende og genkendeligt miljø, som støtter deres trivsel, læring og udvikling. Det er vigtigt for os, at alle børn føler sig trygge og en del af fællesskabet, og at de har mulighed for at udtrykke deres individualitet. Vi lægger stor vægt på, at vores dagtilbud er et sted, hvor både børn og familier oplever mangfoldighed og muligheder for at trives.

Vi mener, at alle børn – uanset hvor på Langeland de bor – fortjener trygge, inspirerende og lovmæssigt forsvarlige fysiske rammer i deres dagligdag. Derfor ønsker vi at sikre, at daginstitutioner lever op til både gældende lovgivning og den kvalitet, vi ønsker for børnelivet.

Vi siger nej til én stor, central daginstitution. I stedet vil vi styrke og udvikle institutioner – og bygge en ny, mindre institution som kan erstatte utidssvarende faciliteter. På den måde sikrer vi nærhed, tryk og kvalitet tæt på hjemmet.

Det er vigtigt for os, at forældre på hele øen har flere reelle dagtilbud at vælge imellem. Valgfrihed og lokal forankring skaber det bedste fundament for et godt børneliv – og for et stærkt Langeland.

Socialdemokratiet vil arbejde for:

- Der skal være pædagogfaglig ledelse i **ALLE** institutioner.
- Minimumsnormeringerne skal overholdes, og normeringstiden skal beregnes ud fra de medarbejdere, der reelt er på børn.
- Der skal fokuseres på udvikling af mangfoldige læringsmiljøer både inde og ude, da alle børn skal have mulighed for at deltage i udviklende og meningsfulde fællesskaber. Leg og aktiviteter, de fysiske rammer samt relationer spiller en central rolle i læringsmiljøerne.
- Pædagogisk faglighed skal forsat være høj i både aktiviteter og i den daglige praksis.
- Der skal være særlig opmærksomhed på helhedsorienterede, forebyggende indsatser. For eksempel skal der videreuddannes medarbejdere eller ansættes ressourcemedarbejdere, der kan fungere som en faglig kvalificeret støtte til børn med særlige behov i kommunens dagtilbud, herunder også i dagplejen samt som sparringspartner for medarbejderne.
- Der skal være gratis madordning i alle børneinstitutioner.
- Forældre skal have mulighed for frit valg mellem dagpleje og vuggestue.

I skolen.

Skolen spiller en central rolle i vores børns opvækst og udvikling. Det er her, de udfordres og styrkes både personligt, fagligt og socialt.

Vi ønsker en skole, hvor trivsel for børn, forældre og medarbejdere er i fokus, da det er afgørende for læring og udvikling.

Vi har stor tillid til vores skoler og undervisning og har høje forventninger til den skoledag, vores børn tilbydes.

Læringsmiljøerne skal være mangfoldige og støtte hvert enkelt barns individuelle behov for læring.

Vi tror på, at alle børn er født med potentiale og evner, og det er skolens opgave at være med til at udfolde dette potentiale.

Socialdemokratiet vil arbejde for:

- Bevare vores eksisterende skolestruktur på hele Langeland og Strynø - Der skal være skoler i nærmiljøet.
- At der i skolerne er fokus på mangfoldige læringsmiljøer, herunder varierede undervisningsformer samt inspirerende læringsmiljøer.
- At der ikke er mere end 24 elever i en klasse.
- At der er en ordning med to voksne i klassen i indskolingen og gerne også i de ældre klassetrin.
- Børn, der har læsevanskeligheder eller talblindhed får hurtigt og rettidigt støtte samt mulighed for en tilpasset undervisning og digitale hjælpemidler.
- At der i samarbejde med forældre tilbydes forebyggende og relevante tiltag til børn og unge, der har behov for individuel, fleksibel og målrettet støtte.

Ungdomspolitik

Socialdemokratiet på Langeland vil skabe de bedste rammer for, at unge trives, udvikler sig og føler sig som en vigtig del af vores lokalsamfund.

Vi tror på, at alle unge har ressourcer, idéer og drømme, som vi skal støtte op om. De skal have mulighed for at engagere sig, blive hørt at føle sig set – uanset baggrund og forudsætninger.

Deres bidrag til fællesskabet skal værdsættes, og de skal opleve, at de har reel mulighed for at forme deres egen fremtid og præge det lokalsamfund, de vokser op i.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- Let adgang til støtte og rådgivning:
Unge skal nemt kunne få hjælp med personlige, økonomiske og sociale problemstillinger – f.eks. via et ungdomsteam. Der skal også være fokus på forebyggelse ift. alkohol og stoffer.
Mentorordning for unge i overgangen til voksenlivet:
Tilknytning af frivillige voksne som mentorer, der kan støtte ifm. job, uddannelse og livet generelt.
- Siden lukningen af HF&VUC i Rudkøbing har der ikke været uddannelses tilbud over grundskoleniveau på Langeland Socialdemokratiet foreslår derfor, at der enten oprettes en forlagt FGU-afdeling på Langeland. Alle skal have adgang til et godt uddannelses tilbud.
- Styrket unge-demokrati og medindflydelse:
Vi vil skabe flere muligheder for, at unge kan få indflydelse på udviklingen af fritids- og ungdomstilbud – gennem fx ungdomsråd, spørgeskemaer eller deltagelse i udvalg.
- Praktik hos en lokalpolitiker – indsigt i demokrati og lokal indflydelse. Vi vil give unge mulighed for at komme i kortere praktikforløb hos en lokalpolitiker i Langeland Kommune. På den måde får de indblik i, hvordan beslutninger bliver truffet, hvordan lokaldemokratiet fungerer. Det skal styrke unges interesse for samfundsforhold og vise dem, at deres stemme og engagement betyder noget.
- Ungdomsbudget:
Giv unge mulighed for at bestemme over en mindre kommunal pulje, så de kan søge penge til egne projekter og arrangementer.
- Fritidsjob i daginstitutioner – unge skaber værdi og får ansvar:

Vi vil skabe flere fritidsjob til unge ved at åbne op for ansættelser i kommunens daginstitutioner. Det giver unge en meningsfuld introduktion til arbejdslivet og skaber samtidig ny energi i hverdagen for både børn og personale.

Unge kan hjælpe med praktiske opgaver samt leg og spil med børnene. De unge bliver ikke en del af normeringen, men et positivt og konkret bidrag til fællesskabet.

Samtidig får de unge ansvar, oplevelsen af at gøre en forskel og mulighed for at snuse til et fag. Vi tror på, at ansvar, fællesskab og anerkendelse styrker unges trivsel.

- Fortsat Fritidspas-ordning:
Alle børn og unge skal have lige adgang til fritidsaktiviteter uanset økonomisk baggrund – Fritidspas skal være et varigt tilbud.
- Styrket brobygning mellem skole og erhvervsliv:
Flere praktikpladser, virksomhedsbesøg og innovationsforløb – med fokus på både håndværk, IT, grøn omstilling og iværksætteri.

Familier i vores kommune – barnet i centrum, retssikkerhed for borgeren

I Socialdemokratiet arbejder vi for en kommune, hvor alle børn får en god start på livet, og hvor familier mødes med respekt, støtte og forståelse. Familieafdelingen har en central rolle, og det er vores ansvar som kommune at sikre, at den fungerer trygt og professionelt for både børn og forældre.

Barnet skal altid være i centrum. Det betyder, at barnets tarv og trivsel kommer først i alle sager. Vi vil styrke den tidlige indsats og sikre, at hjælpen når frem, inden problemer vokser sig store. Det kræver både faglighed og nærhed – og det vil vi prioritere.

Vi insisterer på borgerens retssikkerhed. Alle forældre og børn i vores kommune har ret til en ordentlig og gennemsigtig sagsbehandling. Afgørelser skal træffes med grundighed, inddragelse og respekt – og borgerne skal føle sig trygge i mødet med kommunen. Det er ikke nok at overholde loven – vi skal også være menneskelige.

Vi vil investere i forebyggelse frem for indgriben. Det betyder tidlige indsatser, støtte til forældre og styrkelse af det tværfaglige samarbejde. Forældre skal ikke stå alene – de skal mødes med hjælp, ikke mistillid.

Familier er forskellige, men alles værdi er ens. Vi ønsker et system, der møder familier med respekt, og som bygger på dialog frem for kontrol. Vi anerkender, at forældreskab kan være udfordrende, og vi tror på, at forældre vil deres børn det bedste – med den rette støtte kan de også lykkes.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- Sætte barnets behov først i alle beslutninger
- Sikre gennemsigtighed og retssikkerhed i sagsbehandlingen
- Styrke den tidlige indsats og forebyggelse frem for senere indgriben
- Arbejde for en respektfuld og tillidsfuld dialog med forældre
- Investere i faglighed og arbejdsvilkår i familieafdelingen, så kvaliteten er høj

Et stærkt velfærdssamfund starter lokalt. Vi vil tage ansvar for børn og familier i vores kommune – med værdighed, medmenneskelighed og vilje til at gøre en forskel.

Bosætning – den findes lige udenfor vores dør.

Bjørn Brandenburg ramte sømmet på hovedet, da han sagde: ”I kalder det Udkantsdanmark - Vi kalder det vores hjem”

Det er ikke uden grund, at Langeland er blevet kåret som et af de områder, hvor borgerne er mest lykkelige, glade og tilfredse.

Baggrunden skal ikke findes i overdådig rigdom i traditionel forstand. Rigdom kan vurderes på økonomisk velstand, og her ligger vi langælændere ikke i toppen. Nej, på Langeland finder man andre ting og værdier som er unikke.

Naturen er lige udenfor døren, uanset hvor man bor. Der er ikke langt til grønne marker, skove og havet. Der er en velstand, som man ikke kan få for penge. Vi har små lokale byer, landområder, stærke fællesskaber og sammenhold. Det gælder for os, der bor her. Der er plads til nye, som vil bosætte sig på Langeland.

Socialdemokratiet vil bygge på jordnære værdier. Det skal være trygt og føles godt for kommende langelændere at bosætte sig på Langeland. Det kræver, at alle har del i ansvaret for, at det lykkes. Det er en kommune, der skaber trygge rammer for alles hverdag. Det gælder hverdagen for de små, de skolesøgende, teenagerne, familierne og enlige og for dem, der er i den tredje alder.

God trivsel er for Socialdemokraterne, at der for alle borgere er adgang til et rigt foreningsliv, gode skoler, gode institutioner, let adgang til indkøbsmuligheder, et aktivt nærmiljø i byerne og i landområderne og en købstad (Rudkøbing) med et varieret udbud af småbutikker og specialforretninger.

Der skal være boliger og bosætningsformer, der rammer bredt, rammer forskellige behov og som både kan tiltrække nye tilflyttere – gerne børnefamilier til øen. Vi skal kunne rumme de forskellige livsstadier vi fastboende langelændere kommer igennem. Her tænkes på barn – ung – ældre – lidt ældre.

Socialdemokratiet vil arbejde for:

- Der skal være lejeboliger der passer til enhver pengepung. Det kræver at der skal bygges moderne og tidsværende lejeboliger, der opfylder de fremtidige krav til sundhed, klimaet og bæredygtighed.
- Der skal skabes bosætningsområder, der er attraktive for yngre mennesker og familier.
- Natur, grønne områder, tryghed og sociale fællesskaber skal tænkes ind i fremtidige lokalplaner. Det gælder både sociale boligbyggeri og nye parcelhusområder.
- Der skal være attraktive byggegrunde at finde i de større langelandske byer fra nordspidsen til sydspidsen af Langeland. Det må gerne understøtte fremtidens krav til fællesskaber ift. bæredygtighed, kvalitet og et aktivt nærmiljø.
- Der skal i lokalområder tænkes i helheder, nærhed, sociale fællesskaber integration i naturen og områdernes særpræg.
- Bevare attraktive bymiljøer.

Klima – Natur & Trafik

Langeland er udfordret af en lang geografi, og at kommunen omfatter flere øer. Det giver mange kilometer veje og en færge, der skal vedligeholdes. Men det giver også mange muligheder. Langeland Kommunes enestående natur med skove, marker og strande er vores største aktiv, som vi skal værne om og beskytte.

Vores havne og helt særlige kulturmiljøer er et aktiv, der kan fremme bosætning i kommunen.

Af nye politikområder vil vi fremhæve følgende.

I de kommende år er det vigtigt, at vi får fremtidssikret havne og kyster imod de tilbagevendende naturstorme og oversvømmelser. Her vil samarbejde med øvrige myndigheder være vigtig.

Vi skal udpege nye områder til bebyggelse både til erhverv og til boligområder. Dette skal ske, så vi tager højde for de fremtidige naturmæssige forhold.

Vi skal arbejde for mere natur i samarbejde med lodsejerne, hvor det er muligt på frivillig basis.

Vi vil arbejde for at sikre en nødvendig tilgængelighed for sårbare grupper, når vi planlægger og renoverer på flere og bedre vandrestier, cykelruter og gode farbare veje.

Vi vil arbejde på flere og bedre vandrestier, cykelruter og gode farbare veje.

Vi vil arbejde for flere grønne områder med bænke og legepladser.

Langeland er en grøn ø. Vi er selvforsynende, samtidig med at vi sender strøm videre til resten af Danmark. Tælles hele den grønne elproduktion med, er tallet oppe på over 150 procent. Vi udnytter nemlig også solens energi – både til el og fjernvarme.

Socialdemokratiet vil arbejde for:

- En god infrastruktur med god kollektiv trafik, hvor der gøres brug af telebusser/taxa til og fra yderområder og færger samt til nærmeste kollektiv trafik. Vi vil tilskynde til brug af offentlig trafik.
- At informationer om brug og anvendelse af den kollektive trafik er let tilgængelig og gennemskuelig for borgerne gennem blandt andet skiltning, internet og applikation.
- At den offentlige trafik er handicap-, ældre- og børnevenlig.
- Offentlig lokal bustransport på Langeland fortsat er gratis for pensionister.
- Strynøfærgen eksisterende sejlplan bibeholdes
- Der udarbejdes en plan for cykelstier og sikre alternativer, som fremover kan lægges til grund for udbygning af cykelstinettet.
- At vores børn skal kunne begive sig sikkert til og fra skole, f.eks. ved at etablere og forbedre de fysiske anlæg ved skolerne. Det vil også øge trafiksikkerheden for bløde trafikanter.
- Havnene fortsat vedligeholdes og udvikles.
- Offentlige kommunale toiletter og servicebygninger er tilgængelige.
- Arbejde for flere autocamperpladser
- At vores byers særlige kulturmiljøer både bevares og udvikles gennem planlægning, støtte og forskønnelse. Ruiner og faldefærdige huse nedrives (boligsocial indsats).
- Flere byggegrunde og område til erhverv.
- Mere bæredygtigt byggeri.
- Mere natur.
- Flere og bedre vandrestier, cykelruter og gode farbare veje.
- *At Rudkøbing Torv genskabes som et hyggeligt købstadstov, som giver liv, handel og er et sted, hvor borgerne gerne vil mødes.*
- At Langeland gøres kendt som grøn ø med grøn el
- Grønne og bæredygtige løsninger, der tager hensyn til og er til gavn for borgere og miljø

Turisme og erhverv

Vi vil skabe de bedst mulige rammer for et erhvervsliv og turisme. Vækst er en forudsætning for velfærd, bosætning og trivsel. Kort sagt vi vil et levende, bæredygtigt og mangfoldigt erhvervsliv – skabt i fællesskab.

Turisme

Turismen på Langeland er i vækst, og det giver mange arbejdspladser og indtægter. Der er store muligheder for yderligere at fremme denne vækst. Vi ville have meget færre butikker og arbejdspladser, hvis ikke vi havde sommerhuse og turisterne. Turistindtægterne er svære at opgøre præcist, da mindre overnatningssteder ikke indgår i statistikkerne. Vi taler om **godt 1,4 milliarder** i årlig indtægt til overnatning, handel, spisesteder og andre indtægter.

Langelandsfortet, Medicinhaverne i Tranekær, Bagenkop og Lohals Havn og Dovns Klint med de vilde heste kan matche nogle af de mest besøgte turiststeder på Fyn. Der er en del mindre festivaler med musik og andre tilbud.

Det traditionelle fiskeri er under pres. Både erhvervs- og lystfiskeriet har haft nedgang. Det har givet et stort fald i turisme med lystfiskeri.

Socialdemokratiet vil arbejde for:

- Udbrede den gode fortælling om Langeland og vores øer for at skabe flere arbejdspladser og turister.
- Flere oplevelsesrige oplevelser og tilbud indenfor natur, kultur samt aktiviteter langs vores kyster på Langeland og Strynø, bl.a. "Shores".
- Støtte initiativer til at udvide turistsæsonen til hele året – eks. Lys i mørket mv.
- Etablering af tilbud om uddannelse af ansatte indenfor turismeerhvervet.
- Øhavsstien udvides og forlænges som trampesti på Sydlangeland
- Støtte Naturdestination Skovsgaard og lignende outdoor initiativer
- Nye naturområder med varierende indhold, der skal være tilgængelige for borgerne.
- Fremme kendskabet til vores gode badestrande.
- Geopark Det Sydfynske Øhav på Langeland og Strynø markedsføres.
- Markedsføre Langeland som en grøn ø med grøn el
- Kommunens skal medvirke til, at der er råd og vejledning ved opstart af nye virksomheder indenfor turisme
- Havnene. Udvikle havnene med nye aktiviteter og kreative erhverv indenfor oplevelser Shores mv.

Erhverv

Erhvervslivet på Langeland inkl. Strynø og Siø er mangfoldigt og sammensat af både små og mellemstore virksomheder, enkeltjere, iværksættere og lokale ildsjæle.

Håndværksfirmaerne står også stærkt blandt andet på grund af mange sommerhuse og nærheden til Fyn.

Langeland har flere mellemstore produktionsvirksomheder med eksport, og der er en del industriarbejdspladser primært på Midtlangeland. De beskæftiger både faglærte og specialiserede medarbejdere. Deres behov for den rette arbejdskraft skal fortsat understøttes for at sikre deres vækst. Øvrige virksomheder er mindre produktionsvirksomheder, kunstnere og virksomheder indenfor turisme.

Detailhandlen på hele øen – mindre butikker- samt spisesteder spiller en central rolle i den samlede oplevelse af Langeland. Aktion tomme butikker bør fortsætte, medens andre kan overleve ved også at have online handel.

Når det kommer til jobs, er der en bred vifte af erhverv repræsenteret, men ofte indgyder Langeland og Strynø også til en virkelyst og kreativitet, der får iværksætterånden hos mange til at blomstre.

Langeland har et stort potentiale for flere mindre iværksætter virksomheder. Huslejen er billig i forhold til andre steder.

Langeland er en ø, men bro - fast og lægger for enden af motorvejen. Det betyder, at rigtig mange arbejdspladser kan nås med halv til halvanden times transport, ligesom den øgede brug af hjemmearbejde gør det muligt for mange at bo og leve på Langeland eller Strynø og pendle til arbejde udenøs.

Socialdemokratiet vil arbejde for:

- Aktiv erhvervspolitik og gennem et dialog-baseret samarbejde mellem kommunen og arbejdsmarkedets parter arbejde for fortsat økonomisk vækst og beskæftigelse.
- Fremme at der skabes relevante netværk, hvor erhverv kan udveksle ideer og erfaringer.
- Fokus på god kommunal service ved opstart af virksomheder og for eksisterende
- Mulighed for, at alle kan få en plads på arbejdsmarkedet, og at virksomheder og iværksættere får gode rammebetingelser og vilkår.
- Arbejde for at kommunen, områdets uddannelsesinstitutioner og arbejdsmarkedets parter udbygger og styrker det tværfaglige samarbejde, så der kan skabes grobund for nye tiltag og uddannelsesstilbud, som f.eks. projektet "Handlekraftige unge".
- Langeland er blandt de kommuner, hvor flest unge får en erhvervsuddannelse, og det skal vi fortsat være.
- Bevare aktion tomme butikker
- Bevare detailhandlen i bymidten (Rudkøbing)
- Bidrage til at sikre digital infrastruktur internet og mobil på hele øen
- Tilskynde erhverv til bæredygtige initiativer – mindske energi og ressourceforbrug